

כאשר הוזמן לבית-המישפט. כנאשם בכך שתעודת ביטוח הרכב שלו פג תוקפה, חשש לבטל יום עבודה ולא טרח אפילו להופיע בפני השופט. הוא גזע לשם רק כשנתברר לו, כי מלבד קנס כספי של 2000 ל"י גם שלל בית-המישפט את רשיון הנהיגה שלו לשנה תמימה.

הוא ניגש לעורך-דין, ואצלו גילה כי בעצם היתה לו הגנה מישפטית טובה בפני האשמה המקורית. אולם בית-המישפט לי עירעורים אינו מוסמך לדון בעובדות, בעיקר לא בעובדות שכלל לא הוצגו בפני בית-המישפט ולמטה. על כן הגיש עירעור באמצעות עורך-דין וביקש ביטול פסק-הדין והחזרת הדין לבית-המישפט קמא.

השופט בנימין כהן וחבריו אליהו וינור גרד ומשה טלגום, הסכימו להחזיר את הדין אם ישלם שרגא של 2500 ל"י כהוצאות המדינה, שטרחה וקיימה מישפט לשווא. אפשר היה לחוש בשימחתו, כשרץ לשלם את הכסף, כדי לזכות בדיון מחדש — הפעם בעזרת סינגור.

למעשה אין כל ספק, שבכל מישפט פלילי יש צורך בסינגור. אפילו במישפטים שבהם מודה הנאשם באשמה, וכל שצריך הוא לטעון לקולת העונש. עדיין יש צורך באיש מיצוע, שיעזר לנאשם אם כדאי לו להודות, יעריך את החומר העובדתי והמישפטי, ויארגן את הטענות לעונש.

הבעיה היא, כמובן, בעיה כלכלית. עורך-דין טובעים מחיר גבוה עבור שירותיהם, ואין ידו של כל אחד משגת לקנות לו הגנה מישפטית. נאשם מחוסר אמצעים יכול לפנות לבית-המישפט, בדרך המצור יינת בחוק, ולבקש שזה ימנה לו סינגור. במיקרים של עבירות-צה, או עבירות שעונשן מאסר עולם, עשר שנות מאסר או אף יותר, קובע סעיף 13 לחוק סדר הדין הפלילי, כי חייב בית-המישפט למנות סניי גור לנאשם חסר הגנה.

אז הנה חובה חלה גם במקרה של נאשם עיוור, חרש או אילם, ובמקרה של נער שלא מלאו לו 16 שנה והוא נאשם שלא בפני בית-המישפט-לנוער. ורשאי בית-המשפט למנות סינגור גם כשיש חשש כי הנאשם הוא חולה-נפש.

הסינגורים הממונים עליידי בית-המישפט מקבלים את שכרם מאוצר המדינה. ויש מחירון הממוכן מדי פעם והקובע את שכרם. השכר נע בין 150 ל-400 ל"י לשיבתה, לפי בית-המישפט שבפניו מתברר העניין. תשלום חדיפעמי על לימוד תיק בצירוף השתתפות בישיבה הראשונה נע בין 600 ל-1500 ל"י, לפי כמות העבודה ובהתאם לדרגת בית-המישפט. למחירים אלה יכול השופט להוסיף עד 150%. במקרים שבהם שוכנע כי התיק מחייב הכנה וטיפול קשים במיוחד, בגלל הסכומים האלה ברור כי רשימת עורכי-הדין המתנדבים להיות סינגורים-ממונים, כוללת עורכי-דין שזה עתה סיימו את לימודיהם, או כאלה שמצבם אינו טוב במיוחד?

מיד לאחר שעשה לו הסינגור שם. הוא מבקש למחוק את שמו מרשימת המתנדיבים. השופט המחליט איזה סינגור ימונה בכל תיק בתל-אביב, הוא הנשיא התורן בנימין כהן.

בגלל המצב שתואר כאן, יוצא כי דווקא במקרים של פשעים חמורים ביותר, כאשר העונשים הצפויים חמורים גם הם, מופיעים לפעמים עורכי-דין בלתי-מנוסים. "המת" גלחים על זקנם של הנאשמים", כפי ש' אמרים מישפטנים.

קופת חולים מישפטית

וופטים הודו, בשיחות פרטיות, כי אין לבם שלם עם רשימת הסניי גורים הממונים. לכן, מפעם לפעם, כאשר שופט רואה לפניו תיק חמור במיוחד, הזקוק למינני, הוא מחפש בין עורכי-הדין המנוסים משהו שיסכים לקבל את דו של בית-המישפט רבים מקבלים זאת על עצמם. בלי רצון, וכך יכול נאשם חסר-אמצעים למצוא עצמו נעזר בשירותיו של עורך-דין הגובה סכומי-עתק מלקוחו המדינה. והמופיע בתיקו על חשבון מהו השכר שאותו דורשים ומקבלים סינגורים? כמו שאר העצמאיים במדינה, מסרבים גם עורכי-הדין לשוחח על שכרם.

אולם השמועות המהלכות בבתי-המישפט מספרות, כי מחיר של 250 אלף ל"י לתיק רצה הוא מחיר מקובל. ואף 400 אלף ל"י לתיק כזה אינו יוצא דופן.

היה פסק-דין אחד, במפורש שכר-טירחה של סינגורים פליליים. זה היה תיק אזרחי שנתברר בשנת 1975. שם תבע עורך-דין, שהיה נאשם בתיק פלילי קודם, נזיקין משני עורכי-הדין שייצגו אותו ב' תיק הפלילי. הוא טען כי הם התרשלו בייצוגו, ולפיכך דרש מהם שיחזירו לו את שכר הטיחה ששילם להם, בסך 250 אלף ל"י. והמדובר בסכום ששולם במחירי 1974!

מדוע כה גבוה שכרם של עורכי-הדין? נהוג להשוות בין עורכי-דין לבין רופאי-איים, מי שמוכן להסתפק בטיפול של קופת-חולים, ישלם פחות. ומי שרוצה בטיפול של רופא-מומחה ישלם את מחירו. כנדרש. קופת-חולים-מישפטית דומה מאד ל' מירפאה ציבורית. עורך-הדין ועוד כמה

שעורכי-דין מסוג זה גובה הוא בהכרח נמוך יותר. כיוון שכוחו של משרד כזה בריבוי לקוחותיו.

עורך-הדין המומחה לעומת זאת מנהל משרד שונה לחלוטין.

המשרד נקי ומרווח, חדר ההמתנה ריק בדרך כלל, כי עורך-הדין מקבל לקוחות אך ורק לפי תיאום טלפוני מוקדם. שטי-חיים מקיר לקיר, תאורה פונקציונאלית ונאה. התמונות על הקירות מעידות על טעם מעודן והרבה כסף. משרד כזה אינו מבוסס על כמות התיקים, אלא על איכות הלקוחות. מי שיכול להרשות לעצמו טיפול כזה, מקבל את הטוב ביותר. המשרד יטפל אמנם רק ב-10 עד 15 תיקים לשנה, אך כל תיק יקבל טיפול מעמיק. קרדני ויסודי. את המותר הטיפול ישלם, כמובן, הלקוח. יש גם משרדים ברמה בינונית, כאלה שאינם מטפלים במאות לקוחות בשנה, אולם אינם מסתפקים ב-10 בלבד. מיס' פרס של משרדים אלה גדול למדי.

סינגור צבי לזסקי ותובע סניין שראטר בבית-המישפט לפרקליט מחוז: 12 אלף ל"י לחודש

פרקליטים ותובע מישרתי בבית-המישפט לסינגור מחונה: 400 ל"י לשיבתה

באשר לשכר-הטירחה אמרו כמה עורכי-דין, כל אחד בניפרד, כי בפחות מ-50 אלף ל"י לתיק פשע-חמור, אין עורך-הדין יכול לכסות את הוצאות משרדו בתקופת הזמן הנדרשת לטיפול בתיק.

כיצד, אם כן, קובעים עורכי-הדין את שכר-הטירחה? על כך יש תשובות שונות ומגוונות, כמעט כמיספר עורכי-הדין שהסכימו לשריח על הנושא. עורכי-דין המנהלים מיש-רדים המבוססים על כמות, קובעים בדרך כלל את שכר-הטירחה "אך שמתחשק". הם מסתכלים על הלקוח עורכי-כיים את יכולתו. הסיכון אינו גדול, שכן אם טעו בתיק אחד יתקנו זאת בכמה תיקים אחרים. וישניו את הממוצע החודשי הדרוש להם.

עורכי-דין המנהלים משרדים בינוניים, עושים בדרך כלל חישוב מדוייק יותר. הם מבקשים מיקדמה להכנת התיק, בוד'

שכירים במשרדו מתרוצצים בבקרים ב' בתי-המישפט, ומופיעים יום-יום בכמה מישפטים. אחר-צהריים משתרך במיש-רדם תור ארוך של לקוחות, הנשפך לפע' מים למיטדרון.

בגלל ריבוי הלקוחות נראה המישרד סובל מבלאי כבד, השטחים מרופטים, הרתיטים והסיד מתקלף מעל הקירות. אפי-לו עורכי-הדין במשרד כזה נראים שחוי-קים במיקצת.

מישרד כזה מתקיים על מאות תיקים בשנה, ואם גם מקדישים לכל תיק את תשומת-הלב הראויה לו, הרי הכל פועל בקצב מסחרר: מאות נאשמים, מאות עדים והמוני תיקים ועירעורים. והמחיר

קים את כמות הראיות, את מיספר עדי התביעה, ומעריכים את מספר הישיבות שיצטרכו לנהל בתיק. כאשר הלקוח הוא קלינט קבוע, נוהגים עורכי-הדין לעשות הנחות ואפילו לקבל שכרם בתשלומים.

הוצאות

הצדק

י עורכי-דין מיוחדים ("ספציאליסט", בשפת המיקצוע) לא יכולים להסתכן בטעות בהערכת שכר-הטירחה. כאשר מנ' הלים עשה מישפטים בשנה יכולה טעות כזו לשבש את חשבון המישרד לשנה תמימה. לכן הם קובעים את שכר-הטירחה בדייקנות מדעית ממש. עורך-דין מיוחד כזה ציג תחשיב עשוי למופת. שנערך בדייקנות על-ידי כלכלן ולקח בחשבון את כל אחד ממרכיבי ההוצאות.

עורך-דין זה, שהוא יוצא פרקליטות המדינה ואחד הסניגורים הרציניים ביותר בתל-אביב, ניתח את הוצאות מישרדו בגיליון-לב.

ראשית, הבהיר, כי מיספרם של הי-מישרדים המתקיימים אך ורק על תביעות פליליות הוא קטן ביותר. לרוב המיש-רדים יש גם פרקטיקה אזרחית, המחזקת את הבסיס הכלכלי של המישרד.

עורך-דין העוסק בפלילים בלבד השוף לכמה סכנות, אם יחלה, למשל, יחדלו לפקוד את מישרדו הלקוחות הבאים אליו בגלל שמו. במשך חודשים מעטים יכול עורך-דין עצמאי כזה להפסיד את כל אשר לו.

יש גם עניין של אופנה. היום מתפרסם בעיתונים פלוני, במישפט רצח מסויים, וכולם רצים אליו. למחרת מתברר שפל-מוני זיכה שורד מפורסם ואורות הפירסום מופנים אליו. במקרים אלה אין כל ביטחון בהכנסה חודשית מסויימת.

לעומת זאת הוצאות המישרד הן שוט' פות ויום-יומיות. הן מורכבות כדלהלן:

- סיפרות מיקצועית — 900.
- טלפון — 1000.
- ציוד מישרדי — 1000.
- ניקיון המישרד — 500.
- מיסוי עירוני — 1000.
- חשמל — 500.
- יועץ-מס — 1000.
- החוקת רכב — 1400.
- ביטוחים שונים — 500.
- שכר דירה — 5000.
- השקעות לחידוש ציוד — 500.
- הוצאות שונות — 1200.

סך כל הוצאות המישרד לחודש: 14.500 ל"י ואם מוסיפים 15 אלף ל"י עבור משכר רות לפקידה ולעורך-דין שכיר בחצי מיש-רה, מקבלים שהחוקת מישרד בינוני מס' תכמת ב-30 אלף ל"י.

לזאת יש להוסיף את משכורתו של עורך-הדין עצמו ואת מס ההכנסה. בדרך כלל מתחלקת הכנסת המישרד כך: שליש לכל ראש, כלומר 30 אלף ל"י הוצאות מישרד ומשכורת. אותו סכום כרווחיו של עורך-הדין לחודש, ואותו סכום למס' הכנסה.

זהו רק דגם של מישרד מסוג מסויים. במישרדים אחרים יכולות ההכנסות וההוצאות להתחלק בצורה אחרת.

פלישת

הנשים

ונה לגמרי השכר שמקבלים אנשי התביעה הכללית. גם הם עורכי-דין, ועוסקים בדיוק באותו חומר מישפטי, אם כי מצידו השני של המיתרס. אולם מאחר והם מועסקים על-ידי המדינה הם מקבלים משכורות של עובדי מדינה לפי היריג הקבוע. לפיכך משכורתו של פרקליט מחוז תהיה בערך 12 אלף ל"י נטו לחודש, פרקליט העובד כחמש או שש גנים משתכר בערך 7000 ל"י נטו לחודש, ועורך-דין שזה עתה החל את עבודתו בפרקליטות משתכר כ-5800 ל"י נטו לחור דש, במשכורות כאלה מה הפלא כי מרבית אנשי התביעה עוזבים לאחר זמן קצר? המוכשרים שביניהם פותחים מישרדים פרטיים והופכים סינגורים עצמאיים או שכירים. והפרקליטות מתמלאת עורכות-דין, נשים הנהנות משעות העבודה הנור-חות-יחסית בפרקליטות, ומסתפקות במש' כורת ממלכתית, שהיא המשכורת השניה במשפחה.

איננה ארון